

Here it is *Tohoir* and *Tohmay*

הכא טהור וטמא –

OVERVIEW

The גמרא argues that we cannot say that ר"מ derived his rule (that we may burn ר' חנינא סגן (תרומה טמאה together with ערב פסח on תרומה טהורה (בשר ראשון with בשר שלישי בקודש) because there, both הכהנים were טמא, however here one תרומה is טהור and the other is טמא.

asks: תוספות

הקשה רבינו יצחק לוקמא בז' דאסור מדאורייתא והיינו מדבריהם -

The ר"י asks; let us establish the ruling of ר"מ where the burning of the תרומה took place in the seventh hour of the day when חמץ is אסור מדאורייתא, and that is the meaning of מדבריהם (that ר"מ derives it from the words of רחס"ה) -

כי היכי דשלישי דאורייתא מותר לעשותו שני² הכא נמי איסור דאורייתא³ -

That just as one is permitted to make a שלישי דאורייתא into שני, here too (by טמא), there is also an איסור דאורייתא, so we should be permitted to make it טמא.

ורבי יוסי דאמר אינה היא המדה אית ליה דלית לן למילף איסור מטומאה⁴ -

And ר"י, who (argues with ר"מ and) says, 'this is not a proper comparison', maintains that we cannot derive איסור from טומאה -

כמו שאפרש לקמן⁵ לריש לקיש משום בר קפרא דלא ילפינן איסור מטומאה -

As I will explain later according to ר"ל in the name of בר קפרא that we do not derive איסור from טומאה;

ואומר רבינו יצחק דלא בעי לאוקמא בשבע -

And the ר"י says that the גמרא did not want to establish the ruling of ר"מ in the seventh hour -

דשורפין תרומה טהורה עם הטמאה משמע ליה כדרך שבני אדם רגילין לשרוף והיינו בשש⁶:

¹ Assuming the day begins at 6am and ends at 6pm; from 6 to 7am is the first hour, etc. and from 12 to 1pm is the seventh hour. חמץ is אסור מדאורייתא (even בהנאה) from the seventh hour (12pm) onwards. it is אסור בהנאה from the sixth hour (11am) onwards (it is אסור באכילה מדרבנן from the fifth hour (10am) onwards).

² This is the teaching of רחס"ה. See 'Thinking it over' # 1.

³ equates (according to ר"מ) an איסור הנאה מדאורייתא to איסור טמאה דאורייתא since both need to be burnt (and no benefit may be derived from them). Just as one may add טומאה to something (a שלישי) which is already טמא, one should also be able to add טומאה to something which is אסור בהנאה מדאורייתא.

⁴ ר"י disagrees with the comparison mentioned in footnote # 3, and maintains that even though one may increase the level of a טמא, דבר טמא, but one may not be טהור even if it is אסור בהנאה. See 'Thinking it over' # 2.

⁵ See 'Thinking it over' # 2. ר"י ור' יוחנן (just as תוספות explains there that) (מהרש"א (הארוך) טו, ב ד"ה נימא. See 'Thinking it over' # 2. ר"י ור' יוחנן (just as תוספות explains there that) (מהרש"א (הארוך) טו, ב ד"ה נימא.

⁶ 11am. In the sixth hour it is אסור מדאורייתא so it cannot be compared to (דאורייתא) טומאה.

Because the expression 'שורפין תרומה טהורה עם הטמאה' indicates in the manner in which people burn their חמץ, which is in the beginning of the sixth hour.

SUMMARY

We could derive (according to ר"מ) that טהורה עם הטמאה from רחס"ה if it is being burnt בשעה ז' since איסור דאורייתא is similar to טומאה דאורייתא (however ר' ר' disagrees). ר"מ is not discussing this case since חמץ is generally burnt בשעה ו'.

THINKING IT OVER

1. Seemingly an איסור is like a פסול and not like a טמא.⁷ It would seem then that we can derive the rule of ר"מ from ר"ע who says a פסול can be made טמא, but not from the rule of רחס"ה where we can add טומאה only to a טמא. However תוספות states⁸ that we can derive the ruling of ר"מ from רחס"ה!⁹

2. How can we explain the dispute (between ר"מ ור"י) whether we can derive איסור from טומאה or not?¹⁰

⁷ See דמדאורייתא ד"ה תוספות טו, א. A טמא can make something else also טמא by coming in contact with it, however an איסור cannot make anything else איסור (with mere contact). It is similar to a פסול which needs to be destroyed but it cannot affect others.

⁸ See footnote # 2.

⁹ See מהרש"א הארוך.

¹⁰ See שמואל.